

openbaar ministerie
ministère public

Collège des procureurs généraux

Bruxelles, le 5 novembre 2020

**CIRCULAIRE N° 8/2012 DU
COLLÈGE DES PROCUREURS
GÉNÉRAUX PRÈS LES COURS
D'APPEL**

Monsieur le Procureur général,
Monsieur le Procureur fédéral,
Madame/Monsieur le Procureur du Roi,

Madame/Monsieur l'Auditeur du travail,

**Version révisée
05.11.2020**

OBJET : L'éthylotest antidémarrage

College van Procureurs- generaal

Brussel, 5 november 2020

**OMZENDBRIEF NR. 8/2012 VAN
HET COLLEGE VAN
PROCUREURS-GENERAAL BIJ DE
HOVEN VAN BEROEP**

Mijnheer de Procureur-generaal,
Mijnheer de Federale Procureur,
Mevrouw/Mijnheer de Procureur des
Konings,
Mevrouw/Mijnheer de Arbeidsauditeur,

**Herziene versie
05.11.2020**

BETREFT: Het alcoholslot

Service d'appui du ministère public
Boulevard de Waterloo 76 - 1000 Bruxelles
Tél. : 02/557.42.00
e-mail : sdaomp@just.fgov.be

Steundienst van het Openbaar Ministerie
Waterloolaan 76 - 1000 Brussel
Tel.: 02/557.42.00
e-mail: sdaomp@just.fgov.be

INFORMATION IMPORTANTE RELATIVES À LA PRÉSENTE VERSION DU TEXTE

La présente circulaire a été modifiée suite à l'entrée en vigueur, le 1er juillet 2018, de l'article 10 de la loi du 6 mars 2018 relative à l'amélioration de la sécurité routière, modifiant l'article 37/1 de la loi relative à la police de la circulation routière.

1. CADRE NORMATIF

- Articles 37/1, 61^{quinquies} et 61^{sexies} de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, telle que modifiée par les lois du 12 juillet 2009 et du 6 mars 2018 en ce qui concerne l'éthylotest antidémarrage.
- Arrêté royal du 26 novembre 2010 relatif à l'installation de l'éthylotest antidémarrage et au programme d'encadrement et rapport au Roi, MB 9 décembre 2010, Ed.2 err. MB 11 février 2011, add. MB 9 juin 2011, Ed.2.
- Arrêté royal du 26 novembre 2010 relatif aux spécifications techniques des éthylotests antidémarrage visés à l'article 61^{sexies} de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, MB 9 décembre 2010, Ed.2.
- Arrêté royal du 26 novembre 2010 modifiant l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire et rapport au Roi, MB 9 décembre 2010, Ed.2, ad. MB 9 juin/2011, Ed.2.
- Arrêté ministériel du 26 novembre 2010 modifiant l'arrêté ministériel du

BELANGRIJKE INFORMATIE BETREFFENDE DEZE TEKSTVERSIE

Deze omzendbrief werd geactualiseerd ten gevolge van de inwerkingtreding, op 1 juli 2018, van artikel 10 van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, aan de hand waarvan artikel 37/1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer aangepast werd.

1. NORMATIEF KADER

- De artikelen 37/1, 61^{quinquies} en 61^{sexies} van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968 en gewijzigd door de wetten van 12 juli 2009 en 6 maart 2018, voor wat het alcoholslot betreft.
- Koninklijk besluit van 26 november 2010 betreffende de installatie van het alcoholslot en het omkaderingsprogramma, en verslag aan de Koning, B.S. van 9 december 2010, 2de editie, err. B.S. van 11 februari 2011, add. B.S. van 9 juni 2011, 2de editie.
- Koninklijk besluit van 26 november 2010 betreffende de technische specificaties van de alcoholsloten bedoeld in artikel 61^{sexies} van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, B.S. van 9 december 2010, 2de editie.
- Koninklijk besluit van 26 november 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, en verslag aan de Koning, B.S. van 9 december 2010, 2de editie, add. B.S. van 9 juni 2011, 2de editie.
- Ministerieel besluit van 26 november 2010 tot wijziging van het ministerieel

27 mars 1998 déterminant les modèles de documents visés à l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire, *MB* 9 décembre 2010, Ed.2.

besluit van 27 maart 1998 tot bepaling van de modellen van de documenten bedoeld in het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, *B.S.* van 9 december 2010, 2de editie.

2. CONTEXTE ET OBJECTIFS DE LA CIRCULAIRE

2. CONTEXT EN DOELSTELLINGEN VAN DE OMZENDBRIEF

2.1. Contexte

2.1. Context

Par la loi du 12 juillet 2009, le législateur a élargi l'éventail des mesures que le juge peut prononcer dans les cas de conduite sous influence d'alcool. Un article 37/1 concernant l'éthylotest antidémarrage est inséré dans la loi relative à la police de la circulation routière. Dans ce cadre, l'éthylotest antidémarrage ne remplace pas les sanctions judiciaires, comme les amendes, la peine d'emprisonnement ou la déchéance du droit de conduire. Le juge a cependant la possibilité de prononcer une combinaison de ces sanctions ainsi que d'une mesure telle que l'éthylotest antidémarrage en combinaison avec la déchéance du droit de conduire.

Met de wet van 12 juli 2009 breidde de wetgever het arsenaal van maatregelen uit die door de rechter uitgesproken kunnen worden ingeval van rijden onder invloed van alcohol: in de wet betreffende de politie over het wegverkeer werd een artikel 37/1 over het alcoholslot ingevoegd. Het alcoholslot komt niet in de plaats van de gerechtelijke sancties zoals de geldboete, gevangenisstraf of het verval van het recht tot het besturen van een voertuig. De rechter kan wel een combinatie van deze sancties uitspreken alsook een maatregel zoals een alcoholslot in combinatie met het verval van het recht tot sturen.

L'article 10 de la loi du 6 mars 2018 relative à l'amélioration de la sécurité routière va encore plus loin et oblige le juge, pour des faits commis à partir du 1er juillet 2018, à prononcer, dans certains cas, le recours à l'éthylotest antidémarrage.

Artikel 10 van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid gaat nog verder en verplicht de rechter in een aantal gevallen om, voor feiten begaan vanaf 1 juli 2018, een alcoholslot uit te spreken.

Rappelons que l'éthylotest antidémarrage n'est pas une modalité d'exécution de la peine. Il s'agit d'une mesure de sûreté destinée à empêcher un comportement dangereux, en l'occurrence la conduite sous influence de l'alcool. Elle n'est, dès lors, pas susceptible d'extinction pour cause de prescription de la peine et ne peut être assortie d'une mesure de sursis.

Ter herinnering: het alcoholslot is geen strafuitvoeringsmodaliteit, maar een veiligheidsmaatregel om gevaarlijk gedrag te voorkomen, meer bepaald het rijden onder invloed van alcohol. Deze maatregel kan dus niet vervallen als de straf verjaart en kan niet worden uitgesteld.

2.2. Objectif de la circulaire

Cette circulaire a pour objectif de présenter dans un texte cohérent les diverses prescriptions relatives au recours à l'éthylotest antidémarrage.

3. ORIGINE DE LA CIRCULAIRE

Cette circulaire a été rédigée dans le cadre du réseau d'expertise « circulation routière » par un groupe de travail composé de magistrats de parquet, et du SPF Mobilité et Transports.

4. DIRECTIVES**4.1. L'article 37/1 de la loi relative à la police de la circulation routière et son régime de sanctions****4.1.1. Conditions légales**

L'article 37/1 de la loi relative à la police de la circulation routière offre au juge la possibilité, s'il ne prononce pas la déchéance définitive, ou ne fait pas application de l'article 42 de cette loi (déchéance pour incapacité physique ou psychique), de limiter la validité du permis de conduire du contrevenant, pour une période d'au moins 1 an à 3 ans au plus ou à titre définitif, aux véhicules à moteur équipés d'un éthylotest antidémarrage lorsqu'il prononce une condamnation du chef d'une ou de plusieurs des infractions suivantes :

- 1) Infractions à l'article 34, §2 de la loi relative à la police de la circulation routière:
 - a. Conduite d'un véhicule ou accompagnement d'un conducteur en vue de l'apprentissage alors que l'analyse de l'haleine mesure une concentration d'alcool d'au moins 0,35 milligramme par litre d'air alvéolaire

2.2. Doelstelling van de omzendbrief

Het doel van deze omzendbrief bestaat erin om in een coherente tekst alle voorschriften over het gebruik van het alcoholslot voor te stellen.

3. OORSPRONG VAN DE OMZENDBRIEF

Deze omzendbrief werd in het kader van het expertisenetwerk "Verkeersveiligheid" opgesteld door een werkgroep, samengesteld uit parketmagistraten en de FOD Mobiliteit en Vervoer.

4. RICHTLIJNEN**4.1. Artikel 37/1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en de hierin opgenomen sancties****4.1.1. Wettelijke voorwaarden**

Artikel 37/1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer biedt aan de rechter de mogelijkheid om, indien hij geen definitief verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig uitspreekt of geen toepassing maakt van artikel 42 van dezelfde wet (verval wegens lichamelijke of psychische ongeschiktheid), voor een minimale periode van één jaar tot ten hoogste drie jaar of levenslang, de geldigheid van het rijbewijs van de overtreder te beperken tot motorvoertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot, wanneer hij een veroordeling uitspreekt op grond van één of meerdere van volgende misdrijven:

- 1) Inbreuken op artikel 34, §2 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer:
 - a. het besturen van een voertuig of het begeleiden van een bestuurder met het oog op de scholing, terwijl de ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde

<p>expiré ou que l'analyse sanguine révèle une concentration d'alcool d'au moins 0,8 gramme par litre de sang;</p>	<p>alveolaire lucht meet of de bloedanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,8 gram per liter bloed aangeeft;</p>
<p>b. Conduite d'un véhicule ou accompagnement d'un conducteur en vue de l'apprentissage durant une période d'interdiction consécutive à un contrôle d'alcool;</p>	<p>b. het besturen van een voertuig of het begeleiden van een bestuurder met het oog op de scholing, gedurende de tijd dat dit hem na een alcoholcontrole verboden werd;</p>
<p>c. Refus du test de l'haleine ou de l'analyse de l'haleine ou sans motif légitime, refus du prélèvement sanguin;</p>	<p>c. het weigeren van een ademtest of ademanalyse of, zonder wettige reden, van een bloedproef;</p>
<p>d. Non remise du permis de conduire ou conduite d'un véhicule si, suite à un contrôle d'alcool, la conduite d'un véhicule a été temporairement interdite.</p>	<p>d. het niet-afgeven van een rijbewijs of het besturen van een voertuig wanneer dit op grond van een alcoholcontrole tijdelijk verboden werd.</p>
<p>2) Infraction à l'article 35 de la loi relative à la police de la circulation routière concernant la conduite en état d'ivresse.</p>	<p>2) Inbreuk op artikel 35 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer m.b.t. het sturen in staat van dronkenschap.</p>
<p>3) Infraction à l'article 36 : récidive du chef d'une des infractions aux deux articles précédents.</p>	<p>3) Inbreuk op artikel 36: recidive omwille van één van de inbreuken op beide voornoemde artikelen.</p>
<p>La loi du 6 mars 2018 introduit en outre pour le juge une obligation d'imposer un éthylotest antidémarrage dans les cas mentionnés ci-après, dans la mesure où il ne prononce pas une déchéance définitive du droit de conduire ou ne fait pas application de l'article 42 de la loi :</p>	<p>De wet van 6 maart 2018 voert bovendien voor de rechter een verplichting in om een alcoholslot op te leggen in onderstaande gevallen, voor zover hij geen definitief verval van het recht tot sturen uitspreekt of geen toepassing maakt van artikel 42 van de wet:</p>
<p>1) En cas de condamnation du chef d'infraction à l'article 34, § 2, si l'analyse de l'haleine mesure une concentration d'alcool d'au moins 0,78 milligramme par litre d'air alvéolaire expiré ou si l'analyse sanguine révèle une concentration d'alcool par litre de sang d'au moins 1,8 gramme.</p>	<p>1) In geval van een veroordeling wegens overtreding van artikel 34, § 2, indien de ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,78 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet of de bloedanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 1,8 gram per liter bloed aangeeft.</p>

Toutefois, si le juge choisit de ne pas recourir à cette sanction, il le motive expressément¹.

- 2) En cas de condamnation du chef d'infraction à l'article 36, s'il s'agit d'une peine après une condamnation en application de l'article 34, § 2, si l'analyse de l'haleine mesure à chaque fois une concentration d'alcool d'au moins 0,50 milligramme par litre d'air alvéolaire expiré ou si l'analyse sanguine révèle à chaque fois une concentration d'alcool par litre de sang d'au moins 1,2 gramme. Dans ce cas de récidive grave, le juge ne peut pas déroger².

Le juge peut toujours, moyennant la motivation nécessaire, indiquer une ou plusieurs catégories de véhicules pour lesquelles il ne limite pas la validité du permis de conduire à un éthylotest antidémarrage. Cependant, la validité limitée doit s'appliquer au moins à la catégorie de véhicules avec laquelle l'infraction qui donne lieu au recours de l'éthylotest antidémarrage a été commise³.

4.1.2. Déchéance avec examens de réintégration et éthylotest antidémarrage

Le juge est désormais, en cas de récidive en matière d'alcool à partir de 1,2 gramme obligé d'appliquer la peine de récidive de l'article 38, §6 (déchéance avec examens de réintégration), à côté de l'éthylotest antidémarrage (art. 37/1), ce qui n'est pas sans conséquences pour le condamné.

En effet, selon les travaux préparatoires de la loi du 6 mars 2018 relative à l'amélioration de la sécurité routière, « *dans le cas où un récidiviste en matière d'alcool qui y serait*

De rechter kan er in dit geval weliswaar voor kiezen om deze sanctie niet op te leggen mits uitdrukkelijke motivering¹.

- 2) In geval van een veroordeling wegens overtreding van artikel 36, indien het gaat om een bestraffing na een veroordeling met toepassing van artikel 34, § 2, indien de ademanalyse telkens een alcoholconcentratie van ten minste 0,50 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet of de bloedanalyse telkens een alcoholconcentratie van ten minste 1,2 gram per liter bloed aangeeft. In dit geval van zware recidive kan de rechter niet afwijken².

De rechter kan steeds, mits de nodige motivering, een of meerdere voertuigcategorieën aanduiden waarvan hij de geldigheid van het rijbewijs niet beperkt tot een alcoholslot. De beperkte geldigheid moet wel ten minste betrekking hebben op de voertuigcategorie waarmee de overtreding die aanleiding gaf tot toepassing van het alcoholslot werd begaan³.

4.1.2. Verval met verplichte herstelexamens en alcoholslot

De rechter is verplicht, in geval van alcoholreclive vanaf 1,2 gram om, naast het alcoholslot (art. 37/1), de recidivebestrafing van artikel 38, § 6, toe te passen (verval met verplichte herstelexamens), wat belangrijke gevolgen heeft voor de veroordeelde.

In de voorbereidende werkzaamheden in het kader van de wet ter verbetering van de verkeersveiligheid van 6 maart 2018 wordt immers het volgende bepaald:

¹ Art. 37/1 §1er al. 2 de la loi sur la circulation routière.

² Art. 37/1 §1er al. 3 de la loi sur la circulation routière.

³ Art. 37/1 §2 de la loi sur la circulation routière.

¹ Art. 37/1, §1, tweede lid, Wegverkeerswet.

² Art. 37/1, §1, er derde lid, Wegverkeerswet.

³ Art. 37/1, §2, Wegverkeerswet.

condamné déciderait de ne plus conduire pendant la période de l'éthylotest antidémarrage et de choisir pour une "déchéance" de fait, il n'échapperait donc pas aux examens de réintégration. L'objectif est qu'il puisse passer ces quatre examens de réintégration pendant la période de (minimum trois mois de) déchéance (cf. art. 38, §6) ».

« En principe, la personne récidiviste⁴ en matière d'alcool ne pourra recommencer à conduire et, en cas de condamnation à un éthylotest antidémarrage, ce en principe uniquement avec un véhicule qui est équipé d'un éthylotest antidémarrage, qu'après avoir été rétablie dans son droit de conduire (cf. art. 73/1, §1er, de l'A.R.) »⁵.

Les travaux préparatoires n'envisagent pas le cas de la personne condamnée par deux décisions distinctes, dans un premier temps à une déchéance du droit de conduire avec examens de réintégration (avec ou sans éthylotest antidémarrage) et, par la suite, à un éthylotest antidémarrage, mais il est cohérent de considérer que dans de telles situations, il est également nécessaire que le condamné bénéficie d'une décision d'aptitude avant de pouvoir passer à la phase « éthylotest antidémarrage ».

Notons que, toujours selon les travaux préparatoires de la loi, la période de déchéance du droit de conduire doit être mise à profit par le condamné pour « *fixer ses rendez-vous (...) démarrer son programme d'encadrement et faire installer l'éthylotest antidémarrage dans son véhicule* »⁶.

...« Mocht de tot een alcoholslot veroordeelde recidivist beslissen om niet meer te rijden tijdens de periode van het alcoholslot en te opteren voor het feitelijke "verval", ontsnapt hij dus niet aan de herstelexamens. Bedoeling is dat hij deze vier herstelexamens tijdens de periode van (minstens drie maanden) verplicht verval kan afleggen (cf. art. 38, §6).»

“Principieel zal de alcoholrecliverende persoon⁴ pas opnieuw mogen rijden en bij veroordeling tot een alcoholslot is dit in principe enkel met een voertuig dat is uitgerust met een alcoholslot, nadat hij werd hersteld in het recht tot sturen (cf. art. 73/1, § 1, van het K.B. van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs)”⁵.

Het geval waarin ten aanzien van de betrokkene twee afzonderlijke veroordelingen werden uitgesproken, eerst en vooral een beslissing tot een verval van het recht tot sturen met verplichte herstelexamens (met of zonder alcoholslot) en vervolgens een beslissing tot het rijden met een alcoholslot komt niet aan bod in de voorbereidende werkzaamheden. Er kan evenwel van worden uitgegaan dat het in dergelijke situaties eveneens nodig is dat er wordt beslist dat de betrokkene geschikt is een voertuig te besturen voordat er kan worden overgegaan tot de fase met betrekking tot het alcoholslot.

Op grond van de voorbereidende werkzaamheden in het kader van de wet dient de veroordeelde bovendien de periode van het verval te benutten « *om zijn afspraken te maken (...) voor het opstarten van zijn omkaderingsprogramma en de installatie van het alcoholslot in zijn voertuig* »⁶.

⁴ Notons que ceci ne concerne pas que les récidivistes, un condamné non récidiviste pouvant se voir imposer par le tribunal un ou des examens de réintégration qui sont facultatifs.

⁵ Doc. Parl., Ch., 22 décembre 2017, Doc 54 2868/001, p. 8-9.

⁶ Doc. Parl., Ch., 22 décembre 2017, Doc 54 2868/001, p. 8-9.

⁴ Er moet worden opgemerkt dat dit niet enkel geldt voor recidivisten en dat de rechtbank een niet-recidivist ook kan veroordelen tot het afleggen van facultatieve herstelexamens.

⁵ Gedr. St., Kamer, 22 december 2017, Doc 54 2868/001, p. 8-9.

⁶ Gedr. St., Kamer, 22 december 2017, Doc 54 2868/001, p. 8.

4.1.3. Conditions relatives à l'installation de l'éthylotest antidémarrage et au programme d'encadrement

Quand la validité du permis de conduire du contrevenant est limitée aux véhicules à moteur équipés d'un éthylotest antidémarrage, le condamné doit respecter les cinq **conditions** suivantes (art. 61 *quinquies* de la loi relative à la police de la circulation routière et art. 3 AR 26/11/2010 relatif à l'installation de l'éthylotest antidémarrage et au programme d'encadrement):

- Suivre une **formation** et un **accompagnement** auprès d'un organisme d'encadrement agréé ;
- Posséder un permis de conduire temporaire comportant une mention **codifiée «69»** imposant la conduite avec un éthylotest antidémarrage. Ce code international permet aux services de police de vérifier si le conducteur est condamné à rouler avec un éthylotest antidémarrage ;
- Faire **installer** un **éthylotest antidémarrage** dans tout véhicule à moteur qu'il souhaite conduire pendant la période de validité limitée de son permis de conduire (sauf si le juge a exclu certaines catégories de véhicules) ;

La loi n'impose donc pas que le véhicule appartienne au condamné.

- Accepter le **téléchargement** périodique des données de l'éthylotest antidémarrage par un centre de services agréé ;
- Remplir les autres **conditions** du **programme d'encadrement**, entre

4.1.3. Voorwaarden betreffende de installatie van het alcoholslot en het omkaderingsprogramma

Wanneer de geldigheid van het rijbewijs van de overtreder beperkt is tot de motorvoertuigen die met een alcoholslot uitgerust zijn, dient de veroordeelde de volgende vijf **voorwaarden** na te leven (artikel 61 *quinquies* van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 november 2010 betreffende de installatie van het alcoholslot en het omkaderingsprogramma):

- het volgen van een **vorming** en een **begeleiding** bij een erkende omkaderingsinstelling;
- het bezit van een tijdelijk rijbewijs, waarop de **code "69"** voor het rijden met een alcoholslot is vermeld. Deze internationale code stelt de politiediensten in de mogelijkheid om na te gaan of de bestuurder veroordeeld werd tot het rijden met een alcoholslot;
- de verplichting tot **installatie** van een **alcoholslot** in elk motorvoertuig dat hij wenst te besturen tijdens de periode van beperkte geldigheid van zijn rijbewijs (tenzij de rechter bepaalde voertuigcategorieën uitsloot);

In de wet is dus niet bepaald dat de veroordeelde de eigenaar van het voertuig moet zijn.

- het periodiek laten **downloaden** van de registratie-eenheid van het alcoholslot door een erkend dienstencentrum;
- het voldoen aan de andere **voorwaarden** van het

autres, ne pas contourner le système d'éthylotest antidémarrage.

4.1.4. Sanctions en cas de non-respect

Le conducteur, qui a été condamné en vertu de de l'article 37/1, § 1er de la loi relative à la police de la circulation routière à un éthylotest antidémarrage, mais qui conduit quand même un véhicule qui n'en est pas équipé ou, en tant que conducteur, ne remplit pas les conditions du programme d'encadrement, sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à deux ans et/ou d'une amende de 500 à 2000 euros et toujours d'une déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur une durée équivalente ou supérieure à la période pendant laquelle la validité du permis de conduire a été limitée à la conduite d'un véhicule équipé d'un éthylotest antidémarrage (art. 37/1, § 4, de la loi relative à la police de la circulation routière).

4.1.5. Frais

Le conducteur condamné paye l'installation et l'usage de l'éthylotest antidémarrage, ainsi que les coûts du programme d'encadrement.

Le juge peut diminuer l'amende de tout ou partie du coût de l'installation et de l'utilisation d'un éthylotest antidémarrage dans un véhicule, ainsi que du coût du programme d'encadrement, sans que l'amende ne puisse s'élever à moins d'un euro (multiplié par les décimes additionnels).

Cette diminution reste sans incidence sur le paiement des frais judiciaires et de la contribution au Fond spécial d'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels.

omkaderingsprogramma, onder meer het niet omzeilen van het alcoholslotsysteem.

4.1.4. Sancties ingeval van niet-naleving

De bestuurder die krachtens artikel 37/1, §1, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer veroordeeld werd tot een alcoholslot maar toch een voertuig bestuurt dat niet uitgerust is met een alcoholslot of die als bestuurder niet voldoet aan de voorwaarden van het omkaderingsprogramma, wordt bestraft met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en/of met een geldboete van 500 tot 2000 euro, en steeds met een verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig voor een periode die ten minste even lang is als de periode waarin de geldigheid van het rijbewijs werd beperkt tot rijden met een alcoholslot (artikel 37/1, §4, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer).

4.1.5. Kosten

De veroordeelde bestuurder draagt de kosten voor de installatie en het gebruik van het alcoholslot, alsook van het omkaderingsprogramma.

De rechter kan de geldboete verminderen met de volledige of gedeeltelijke kosten van de installatie en het gebruik van het alcoholslot in een voertuig evenals de kosten van het omkaderingsprogramma, zonder dat deze geldboete echter minder dan één euro (vermeerderd met de opdecimen) mag bedragen.

Deze vermindering heeft geen invloed op de betaling van de gerechtskosten en de bijdrage aan het (bijzonder) Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders.

En ce cas, le condamné paie en principe d'abord les frais de l'installation du système et du programme d'encadrement dont il doit apporter la preuve écrite, dans un « délai raisonnable » à l'administration chargée de la perception de l'amende qui décomptera les frais de l'amende conformément au jugement.

L'administration apprécie le délai raisonnable au-delà duquel elle recouvrera l'amende.

4.2. Procédure

4.2.1. Ministère public

Le Ministère public requiert la limitation de la validité du permis de conduire aux véhicules à moteur équipés d'un éthylotest antidémarrage, sauf si la personne concernée est alcoolique (arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire, annexe 6, IV,2). Dans ce cas, une telle mesure est en effet inadéquate puisque le conducteur est inapte à conduire et ne devrait donc pas conduire. Dès lors, le ministère public requerra la déchéance du droit de conduire prévue à l'article 42 de la loi relative à la police de la circulation routière.

La condamnation à la déchéance du droit de conduire prévue à l'article 42 exclut toute application des dispositions relatives à l'éthylotest antidémarrage⁷.

Après que la condamnation ait acquis force de chose jugée, le ministère public donne l'**avertissement** au condamné qui doit comprendre :

- 1° l'identification du condamné ;
- 2° la durée de la peine ;

In dergelijk geval betaalt de veroordeelde in principe eerst de kosten voor de installatie van het systeem en het omkaderingsprogramma en legt hiervan binnen een "redelijke termijn" een schriftelijk bewijs voor aan de administratie die instaat voor de inning van de geldboete en die overeenkomstig het vonnis de kosten van de geldboete in mindering zal brengen.

De administratie zal beoordelen wat hiervoor een redelijke termijn is en zal bij overschrijding ervan de geldboete invorderen.

4.2. Procedure

4.2.1. Openbaar ministerie

Het openbaar Ministerie vordert de beperking van de geldigheid van het rijbewijs tot motorvoertuigen—die zijn uitgerust met een alcoholslot tenzij duidelijk is dat betrokkene een alcoholverslaving heeft (bijlage 6, IV, 2 bij het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs). In dat geval is dergelijke maatregel immers niet aangewezen omdat de bestuurder ongeschikt is om een voertuig te besturen en dit dus ook niet zou mogen doen. Het openbaar ministerie zal dan het verval van het recht tot sturen vorderen overeenkomstig artikel 42 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer.

De toepassing van artikel 42 sluit elke toepassing van de bepalingen inzake het alcoholslot uit⁷.

Nadat de veroordeling in kracht van gewijsde getreden is, bezorgt het openbaar ministerie een **kennisgeving** aan de veroordeelde, die volgende informatie dient te bevatten:

- 1° de identificatie van de veroordeelde;
- 2° de duur van de straf;

⁷ Doc. Parl., Ch., 22 décembre 2017, Doc 54 2868/001, p. 7.

⁷ Parl. Doc. Kamer, 22 december 2017, Doc 54 2868/001, p. 7.

- 3° la base légale pour la condamnation ;
- 4° la liste complète et mise à jour des établissements des organismes d'encadrement agréés, et l'obligation dans le chef du conducteur condamné de prendre contact avec l'un de ceux-ci au choix (voir la liste des organismes d'encadrement agréés sur le site internet du SPF Mobilité et Transports: www.mobilit.belgium.be);
- 5° le délai dont l'intéressé dispose pour faire installer l'éthylotest antidémarrage;
- 6° la liste complète et mise à jour des centres de services agréés compétents pour installer un éthylotest antidémarrage (voir la liste des centres de services agréés sur le site internet du SPF Mobilité et Transports: www.mobilit.belgium.be);
- 7° l'adresse et les heures d'ouverture du greffe auquel le conducteur condamné fait parvenir son permis de conduire dans le délai indiqué.

(**Formulaire standard** en annexe 1)

La validité limitée du permis de conduire aux véhicules équipés d'un éthylotest antidémarrage prend cours le trentième jour après la date de l'avertissement par le ministère public (article 73/1, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire).

Si la personne concernée a été condamnée à une déchéance du droit de conduire de minimum un mois, le ministère public retardera l'avertissement du condamné jusqu'à un mois précédant l'expiration de la période de déchéance, de sorte que la validité limitée aux véhicules équipés d'un éthylotest antidémarrage commence à courir le jour où le conducteur est réintégré dans son droit de conduire (voir article 73/1, § 1er, alinéa 2, de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire):

En tout état de cause, la déchéance du droit de conduire un véhicule doit être exécutée, et l'intéressé doit avoir réussi ses examens

- 3° de wettelijke basis voor de veroordeling;
- 4° de volledige en bijgewerkte lijst van de erkende omkaderingsinstellingen en de verplichting voor de veroordeelde bestuurder om met een instelling van zijn keuze contact op te nemen (voor de lijst van de erkende omkaderingsinstellingen, zie de website van de FOD Mobiliteit en Vervoer: www.mobilit.belgium.be);
- 5° de termijn waarover betrokkene beschikt om het alcoholslot te laten installeren;
- 6° de volledige en bijgewerkte lijst van erkende dienstencentra die bevoegd zijn om een alcoholslot te installeren (voor de lijst van de erkende dienstencentra, zie de website van de FOD Mobiliteit en Vervoer: www.mobilit.belgium.be);
- 7° het adres en de openingsuren van de griffie waaraan de veroordeelde bestuurder zijn rijbewijs binnen de aangegeven termijn dient te bezorgen.

(Zie **standaardformulier** als bijlage 1 bij deze omzendbrief)

De beperkte geldigheid van het rijbewijs tot voertuigen die met een alcoholslot uitgerust zijn neemt een aanvang op de dertigste dag na de kennisgeving door het openbaar ministerie (artikel 73/1, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs).

Indien betrokkene veroordeeld werd tot een verval van het recht tot sturen van minimaal één maand, dan zal het openbaar ministerie de kennisgeving aan de veroordeelde echter uitstellen tot één maand vóór het verstrijken van de periode van verval, zodat de beperkte geldigheid tot voertuigen uitgerust met een alcoholslot ingaat op de dag dat de bestuurder in zijn recht tot sturen hersteld wordt (artikel 73/1, §1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs):

In alle omstandigheden moet het verval van het recht tot het besturen van een voertuig uitgevoerd worden en moet de betrokkene

et épreuves de réintégration avant l'exécution de l'éthylotest antidémarrage.

En outre, la loi interdit la combinaison entre un éthylotest antidémarrage et la déchéance du droit de conduire les week-ends et jours fériés (article 38, §2bis, de la loi sur la circulation routière).

Le ministère public envoie au condamné l'avertissement ainsi qu'une copie de celui-ci qui doit être remise à l'organisme d'encadrement lors de l'entretien d'accompagnement introductif.

Il convient d'encoder systématiquement en MaCH toute décision imposant l'éthylotest antidémarrage afin que celle-ci soit visible par tous les parquets.

Si plusieurs décisions imposant l'éthylotest se succèdent, celle qui a reçu un commencement d'exécution doit être menée à terme prioritairement avant l'envoi d'un nouvel avertissement, à envoyer un mois avant la date d'expiration de la mesure d'éthylotest antidémarrage en cours.

Il incombe au parquet près le tribunal ayant imposé l'éthylotest antidémarrage d'envoyer l'avertissement.

Une **copie de l'avertissement** est envoyée par le ministère public au bourgmestre de la commune où le condamné est inscrit ou mentionné dans les registres de la population ou des étrangers ou dans le registre d'attente et au Service public fédéral Mobilité et Transports, Direction générale Transport routier et Sécurité routière, Direction Sécurité routière, Rue du progrès 56, 1210 Bruxelles.

geslaagd zijn in de herstelexamens en herstelproeven voor de uitvoering van het alcoholslot.

De wet verbiedt voorts de combinatie van een alcoholslot met het verval van het recht tot sturen tijdens weekends en op feestdagen (artikel 38, §2bis, Wegverkeerswet).

Het openbaar ministerie bezorgt de kennisgeving en een kopie ervan aan de veroordeelde. Deze kopie moet tijdens het inleidende begeleidingsgesprek aan de omkaderingsinstelling overhandigd worden.

Alle veroordelingen tot het rijden met een alcoholslot moeten systematisch in MaCH worden gecodeerd zodat alle parketten hiervan op de hoogte zijn als ze de databank raadplegen.

Indien er sprake is van verschillende opeenvolgende veroordelingen tot het rijden met een alcoholslot, moet de reeds aangebroken periode waarin de geldigheid van het rijbewijs beperkt is tot het rijden met een alcoholslot afgelopen zijn voordat de kennisgeving van de volgende veroordeling wordt bezorgd, die moet worden verzonden één maand vóór het verstrijken van de voornoemde periode.

Het is het parket bij de rechtbank die het alcoholslot uitsprak dat de kennisgeving moet verzenden.

Het openbaar ministerie verstuurt een **kopie van de kennisgeving** aan de burgemeester van de gemeente waar de veroordeelde ingeschreven is of in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister vermeld wordt, evenals aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, directoraat-generaal Wegvervoer en Verkeersveiligheid, Directie Verkeersveiligheid, Vooruitgangstraat 56, 1210 Brussel.

4.2.2 Non-respect des conditions

En cas de non-respect des conditions du programme d'encadrement, l'organisme d'encadrement peut constater l'impossibilité de poursuivre le programme d'encadrement et le mentionne par écrit et de manière circonstanciée dans un rapport adressé au ministère public du tribunal qui a prononcé l'éthylotest antidémarrage.

Le parquet recevant le rapport de l'organisme d'encadrement envoie celui-ci au parquet du domicile du condamné, qui est territorialement compétent pour assumer l'information en cas de non-respect des conditions du programme d'encadrement.

L'apostille jointe en annexe 2 à la présente circulaire sera envoyée aux services de police, afin que ceux-ci demandent au contrevenant de justifier du respect du programme d'encadrement.

La police saisira le permis temporaire « code 69 ».

Le ministère public décide, sur base des éléments recueillis lors de l'audition, s'il existe suffisamment d'éléments pour citer à nouveau le condamné devant le tribunal compétent pour imposer la sanction visée à l'article 37/1, §4, de la loi sur la circulation routière.

4.2.3. Infractions de conduite

Les infractions de conduite commises par le condamné relèvent de la compétence territoriale parquet du lieu de l'infraction.

4.2.2 Niet-naleving van de voorwaarden

Ingeval de voorwaarden van het omkaderingsprogramma niet nageleefd worden, kan de omkaderingsinstelling vaststellen dat het onmogelijk is om het omkaderingsprogramma verder te zetten, en meldt zij dit schriftelijk in een omstandig verslag aan het openbaar ministerie van de rechtbank die het alcoholslot heeft uitgesproken.

Het parket dat het verslag van de omkaderingsinstelling ontvangt, stuurt dit door naar het parket van de woonplaats van de betrokkene, dat territoriaal bevoegd is om het opsporingsonderzoek te voeren ingeval van niet-naleving van de voorwaarden uit het omkaderingsprogramma.

Het kantschrift dat als bijlage 2 bij deze omzendbrief gevoegd werd, zal aan de politiediensten verstuurd worden, zodanig dat zij aan de overtreder kunnen vragen om te bewijzen dat het omkaderingsprogramma nageleefd werd.

De politie neemt het tijdelijk rijbewijs met de code 69 in beslag.

Het openbaar ministerie beoordeelt op basis van de tijdens het verhoor verzamelde elementen of er voldoende elementen aanwezig zijn om de veroordeelde opnieuw te dagvaarden voor de rechtbank die bevoegd is om de sanctie, bedoeld in artikel 37/1, §4, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, op te leggen.

4.2.3. Inbreuken betreffende het besturen van een voertuig

Alle door de veroordeelde gepleegde inbreuken betreffende het besturen van een voertuig behoren tot de territoriale bevoegdheid van het parket van de plaats waar de inbreuk gepleegd werd.

Si le contrevenant commet une infraction de conduite sous l'emprise de l'alcool, le parquet du lieu où l'infraction a été commise est compétent non seulement pour cette infraction, mais également, de connexité, pour le non-respect des conditions du programme d'encadrement.

Dans ce cas, le parquet du lieu de l'infraction demandera un rapport à l'organisme d'encadrement.

4.2.4. Expiration de la mesure

Le greffier restitue le permis de conduire définitif à l'expiration de la période de validité limitée aux véhicules à moteur équipés d'un éthylotest antidémarrage. Le permis de conduire temporaire apposé du code «69 » doit être restitué au greffier qui le renvoie à l'autorité compétente (cf. art. 73/1 et 73/2 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire).

5. ENTREE EN VIGUEUR

La présente circulaire est d'application immédiate. La loi du 6 mars 2018 est d'application pour les faits commis à partir du 1er juillet 2018 (en cas de récidive à partir de 1,2 pour mille, il doit également toujours s'agir de faits commis à partir du 1er juillet 2018).

6. EVALUATION

Cette circulaire sera évaluée périodiquement par le Collège des Procureurs généraux en collaboration avec le Service de la Politique criminelle.

En outre, il y a lieu d'informer par écrit le procureur général du ressort de toute difficulté rencontrée dans le cadre de l'application des

Indien de overtreder een dergelijke inbreuk pleegt onder de invloed van alcohol, dan is het parket van de plaats waar de inbreuk gepleegd werd niet alleen voor deze inbreuk bevoegd, maar ook, wegens de samenloop, voor de niet-naleving van de voorwaarden van het omkaderingsprogramma.

In een dergelijk geval zal het parket van de plaats waar de inbreuk gepleegd werd een verslag bij de omkaderingsinstelling opvragen.

4.2.4. Einde van de maatregel

Op het einde van de periode van beperkte geldigheid tot voertuigen die zijn uitgerust met een alcoholslot, geeft de griffier het definitief rijbewijs terug. Het tijdelijk rijbewijs met code "69" dient aan de griffier overhandigd te worden, die het op zijn beurt aan de bevoegde overheid zal bezorgen (cf. artikelen 73/1 en 73/2 van dit koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs).

5. INWERKINGTREDING

Deze omzendbrief is van onmiddellijke toepassing. De wet van 6 maart 2018 is van toepassing voor feiten begaan vanaf 1 juli 2018 (in geval van recidive vanaf 1,2 promille moet het ook steeds gaan om feiten gepleegd vanaf 1 juli 2018).

6. EVALUATIE

Het College van Procureurs-generaal zal in samenwerking met de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid deze omzendbrief op regelmatige basis evalueren.

Bovendien dient de procureur-generaal van het rechtsgebied schriftelijk ingelicht te worden over alle moeilijkheden die opgedoken zijn bij de toepassing van deze

directives ainsi que de la loi et des
dispositions réglementaires.

richtlijnen evenals van de wet en de
reglementaire bepalingen.

Bruxelles, le 5 novembre 2020

Brussel, 5 november 2020

Le procureur général près la cour d'appel à
Bruxelles, Président du Collège des procureurs
généraux,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Brussel, Voorzitter van het College van
Procureurs-generaal,

Johan DELMULLE

Le procureur général près la cour d'appel à
Mons,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Bergen,

Ignacio de la SERNA

Le procureur général près la cour d'appel à
Anvers,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Antwerpen,

Patrick VANDENBRUWAENE

Le procureur général près la cour d'appel à
Liège,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Luik,

Christian DE VALKENEER

Le procureur général près la cour d'appel à
Gand,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Gent,

Erwin DERNICOURT
